

МОЛОДІЖНИЙ КОМУНАР

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 3 грудня 1939 р.

Субота, 23 липня 1983 року

№ 87 (3282)

Ціна 2 коп.

ПРЕС-ЦЕНТР
ПОВІДОМЛЯЄ

НА ПРИЗ
«ЗОЛОТА НИВА»

СЬОГОДНІ
ПОПЕРЕДУ

ЗАВЕРШУЮТЬСЯ ЖНИВА. ГОСПОДАРСТВА ОБЛАСТІ ЗАЛИШИЛОСЬ ОБМОЛОТИТИ ХЛІБА НА 46600 ГЕКТАРАХ. Для сіви озимих підготовлено 337000 гектарів ґрунту з плану 542100. Повторні посіви розміщено на 42600 гектарах. Успішно справилися з цією роботою господарства Олександрійського, Олександрівського, Бобринецького, Гайворонського, Знам'янського, Новоархангельського, Новоукраїнського, Онуфріївського і світловодського районів.

ОЛЕКСАНДРІЯ. Господарства району першими в області закінчили збирання ранніх зернових культур. В останній день жнив ударно попрацювали партгрупорг збирально-транспортного загону радгоспу імені Гагаріна Володимир Семенович Ткаченко і його син Микола, молодий комуніст. З бункера «Нілоса» вони видали 1114 центнерів зерна. А всього радгоспний водій комсомолець Сергій Авраменко перевіз від їхнього комбайна на нинішніх жнивах 11500 центнерів хліба.

УЛЬЯНОВКА. Першими в районі закінчили жнива хлібороби колгоспу імені Фрунзе. Серед працівників господарства молоді комуністи Іван Настасієнко і Анатолій Герілял, депутат сільської Ради народних депутатів Віктор Марченко, Василь Гоменюк, Андрій Лопушенко. Нині вони допомагають збирати хліб сусідам.

ПЕТРОВЕ. Райком комсомолу підбив підсумки роботи на нинішніх жнивах молодих шоферів. Перше місце зайняв водій колгоспу «Росія» Валерій Попань, який перевіз понад 7 тисяч центнерів зерна.

УСТИНІВКА. Партгрупорг збирально-транспортного загону радгоспу «Устинівський» Ярослав Миколайович Гера разом із помічником комсомольцем Іваном Гагінським намолотили за час жнив 10260 центнерів зерна. Це — найкращий показник у районі.

Серед молодих комбайнерів, що водять:

СК-6

Михайло ШТЕЦЬКО з птахофабрики «Сагайдацька» Устинівського району — намолотив 6128 центнерів зерна.

Іван САВЕРЕНЮК з колгоспу імені ХХ з'їзду КПРС Голованівського району — намолотив 5511 центнерів зерна.

СК-5

Сергій КУДЕЛІН із радгоспу імені Розі Люксембург Бобринецького району — зібрав 7037 центнерів зерна.

Сергій МАМАЙ з колгоспу «Родина» Маловисківського району — намолотив 5949 центнерів зерна.

Серед молодих жаткарів:

Володимир ДІНУЛ із колгоспу імені Шевченка Добровеличківського району — жаткою ЖРС-4,9 поклав у валки зернові на 630 гектарів.

Анатолій БИНДИЧ з колгоспу імені Крупської Кіровоградського району — жаткою ЖВН-6 скошив хліба на 475 гектарів.

Серед молодих водіїв:

Сергій АВРАМЕНКО з колгоспу імені Гагаріна Олександрійського району — автомобілем ГАЗ-53 перевіз на відстань 10 кілометрів 7155 центнерів зерна.

Нині Надія Звурська кронус в одній шерензі з кращими доярками господарства.

А починалося все просто: закінчивши минулого року десятирічку, пішла, як і мати, працювати телятницею. Старанність і наполегливість комсомолки швидко закріпили і колеги, і правління колгоспу. Запропонували стати дояркою. Згодилась. Лянала спочатку Надію кількість худоби — більше двох десятків корів, і всі різні... «Не хвилюйся, — заспокоювали її досвідчені доярки. — Дивись, як працюємо ми, старайся, а все інше прийде саме собою».

І ось підбито підсумки роботи за півріччя. Особисте завдання Надії значно перевищило. Десять-одинадцять кілограмів молока на корову — такий добовий надій по її групі.

На знімку: доярка молочноварної ферми колгоспу імені Леніна Устинівського району комсомолка Надія ЗВУРСЬКА.

Текст і фото
М. САВЕНКА.

КМК: СЛОВО І ДІЛО

Що за цифрами?

Для нашої газети вже стало традицією друкувати на початку року соціалістичні зобов'язання передових комсомольсько-молодіжних колективів. Донедавна кращим КМК на ремонтно-механічному заводі Укрремтресту вважався колектив токарів, де бригадиром Володимир Олійник і групкомсоргом Володимир Бантиш. Наш кореспондент побував на підприємстві і поцікавився ходом виконання соціалістичних зобов'язань молодими робітниками.

замки, але марно. В результаті пропадають деталі від токарних верстатів, після чого працювати на них неможливо...

Розповідає бригадир КМК токарів Володимир ОЛІЙНИК:

— Добре пам'ятаю той день, коли на загальних зборах КМК взяли ми підвищені соціалістичні зобов'язання. На жаль, не зуміли ми довести задачу виробленої продукції з першого пред'явлення до 97 процентів, а значить, змагатися за звання «Краща комсомольсько-молодіжна бригада заводу».

Не буду підкреслювати важливість боротьби за якість. Зупинюся на деяких причинах, що заважають нашій бригаді працювати без браку. Технолози підприємства слабо забезпечують нас вимірними вимірниками. Ось лише один приклад. Робив учора комсомолець Віктор Гребенюк штуцер на гідромонітор. Відповідного розміру нарізав різьбу. А перевірити її точність було неможливо, і деталі виявилися бракованими. Сьогодні старший майстер цеху Іван Якович Пронін з превеликими труднощами «впбив» необхідний інструмент. Доведеться Віктору переробляти різьбу.

А сьогоднішню роботу закінчуватимемо на другій зміні. Не викорінені ще в цеху факти крадіжок. Кілька днів тому з мого верстата зникли помпи...

Які у бригади плани? Головним залишається боротьба за якість. Цими днями думаємо зібрати загальні збори КМК, де обговоримо наші проблеми і намітимо шляхи викорінення недоліків у роботі...

А. БЕЗТАКА,
кор. «Молодого комуністичного».

Інженер по соціалістичному змагання підприємства Валентина Василівна Лип'янська була небагатослівною: «Справи КМК погіршилися...»

Із розповіді нормувальниці механоскладального цеху № 2 Галини Борисівни Кушнерьової і старшого контролера цього ж цеху Миколи Савелійовича ДУШЕЙКА:

— У нашому цеху де-в'ять бригад, з них одна — комсомольсько-молодіжна. КМК займається виготовленням деталей до машин, призначених для проведення дезінфекції тваринницьких комплексів та миття сільськогосподарської техніки. Робота ця копітка і потребує високої точності.

На загальному фоні показники КМК, здавалось б, непогані. Норми виробітку за перше півріччя нинішнього року виконані на 127 процентів, що відповідає взятим зобов'язанням. А от коефіцієнт по здачі продукції з першого пред'явлення дорівнює лише 0,95 при зобов'язанні 0,97. Причин тут кілька. Одна з найсуттєвіших в тому, що токарі, користуючись безконтрольністю адміністрації, почали «штампувати» деталі, собі вартість яких перевищує середню по підприємству. Послабилась дисципліна колективні. І негативний приклад, як це не дивно,

подають колишній бригадир Сергій Шевельов і групкомсорг Володимир Бантиш. Вони зловживають спиртними напоями, нерідко — у робочий час.

Збільшилась плінність кадрів. Так, із 10 членів бригади, які працювали в цеху на початку року, залишилась лише половина. Новачки ж іще не можуть працювати на повну силу. Пасивність, між іншим, проявляє і майстер бригади Олександр Зінченко. Тому й доводиться передовикам Володимир Олійнику, Андрію Пікашу, Миколі Дрозду працювати більше від інших, залишаючись на другу зміну. При цьому, звичайно, погіршується якість роботи...

Розповідає старший майстер механоскладального цеху № 2 Іван Якович ПРОНІН:

— Чому КМК нині працює неякісно? Не вистачає стандартних вимірників для деталей. Бракує й необхідного інструменту — різців, дерок, мітчиків, свердел. Не завжди я бачу, щоб молоді токарі користувалися технічною документацією.

І ще одне. В нашому цеху знаходиться цінне устаткування. Щоб його належним чином зберігати, треба замкати приміщення. Кілька десятків разів звертався до начальника забезпечення заводу з проханням виписати надійні

ОБГАНЯЮЧИ ВІТЕР

Раннє літнє сонце ще не встигло освітити землю, а водії комсомольсько-молодіжної бригади № 2 Світловодського автотранспортного підприємства № 10063 завантажили свій потужний ЗІЛ-130 з причепами і взяли курс на Павлівський хлібоприймальний пункт.

Попереду — бригадир, молодий комуніст Микола

Волошук. За ним поспішають Олександр Косаренко, Микола Андріанов, Анатолій Фесенко та інші водії.

Дружно, злагоджено трудяться автотранспортники на перевезенні зерна у колгосп імені В. Ульянова. Обганяючи вітер, мчать вони на елеватор, доставляючи за зміну по

55—60 тонн зерна кожний при завданні 48.

З початку жнив-83 друзі вже перевезли близько тисячі тонн доброго зерна. Доведені завдання члени комсомольсько-молодіжного колективу, як правило, виконують на 105—110 процентів.

Водії зобов'язалися весь вирощений урожай без втрат доставити у державні комори. За словом — діло.

М. ВЕНЦКОВСЬКИЙ,
Світловодський район.

ПОЛЬОВА ЛЕТУЧКА «МК»

Темп, якість, майстерність

ЗАБЕЗПЕЧИЛИ УСПІХ НА ЖНИВАХ-83 ХЛІБОРОБАМ КОЛГОСПУ «РОСІЯ» ПЕТРІВСЬКОГО РАЙОНУ.

До них уже прийшли обжинки — незабуття, щаслива пора. Логічне завершення цілорічної боротьби за найдорожче — хліб.

Наполегливо працювали на жнивах комсомольці господарства. Члени комсомольсько-молодіжних комбайнових, жаткових, автомобільних і тракторних скіпажів уміло маневру-

вали технікою, швидко і без втрат транспортували зерно на тік, турбувалися про якість збирання. За ініціативою спілчан у господарстві широко застосовується груповий метод роботи. Результат зусиль 30 членів ВЛКСМ і їхніх старших товаришів — понад 2000 гектарів хлібів, зібраних у короткі строки — за 10 робочих днів.

Жнива завершено. Комбайни і жатки повертаються на тракторні стани. І все ж давайте пригадаємо короткі миттєвості хлібозбирання в колгоспі «Росія», наповнені трудовою звитягою, ентузіазмом молодих хліборобів. (Матеріали польової летучки читайте на 2-й стор.)

ТЕМП, ЯКІСТЬ, МАЙСТЕРНІСТЬ

ДОСВІД

ПЕРЕМОГА БЕЗ СЕКРЕТІВ

Розповідає І. А. КАТРУК, секретар парткому господарства:

— Силами двох збирально-транспортних загонів жинували нинішнього року трудівники нашого господарства. За традицією один із таких колективів більш як на половину було вкомплектовано молодими механізаторами, і він по праву називається комсомольсько-молодіжним.

Власне, справа не в назві. КМК молодого спеціаліста механіка тракторної бригади № 1 Леоніда Кисіля з перших днів очолює соціалістичне змагання. І не тому, що їхні колеги з другої тракторної бригади не старалися. Ні, просто трохи більше завзяття, молодечого запалу, прагнення підходити до справи творчо, неординарно було на боці жнивників із КМК.

Найвідповідальніша із хліборобських кампаній була багатою на трудову звитягу. Сміливо йшли на рекорди комсомольсько-молодіжні екіпажі Василя Булавки і Віктора Орешака, Сергія Кухти та Олександра Нітенка. І першість серед жаткарів вибороз комсомольців — Григорій Петренко.

Кожен наш загін, ланка, екіпаж прагнули звести нанівець втрати врожаю, боролися за раціональне використання часу, вміло маневрували технікою. Допомогали їм у цьому ветерани — механізатори Петро Миколайович Бакун, Феодосій Харлампійович Засць та Олександр Олександрович Кухта, чий жнивницький досвід вимірюється не роками, як у комсомольців, а десятиліттями.

Кілька слів хочу сказати про наймолодших жнивників — старшокласників. З радістю прийшли нам на допомогу Ваня Дяченко і Володя Чубейко, брати Іван і Микола Чечілі, Тарас Бас. Одні з них трудилися помічниками комбайнерів, інші — на току. Скажу відверто: зробили школярі немало. Та хіба справа тільки у центнерах і процентах, карбозанцах, голозне, на мою думку те, що діти ростуть небайдужі до турбот батьків.

Торік о цій порі живна тільки набирали розгін. А пшні — фініш! Василь на мить притишив хід комбайна, бо побачив, що попереду (кроків за десять) походить в густій пшениці делека, зайнятий своїм звичним «проміслом». Посигналізував. Птах знесхотливо відійшов на стерню. «Звук за живна до техніки пернатий», — подумав, усміхаючись.

— Поведеш сам, тезко? — легенько торкнув за плече свого помічника — Василя Удимця. — Давай, я трохи спочину.

Той із радістю взявся за штурвал. До їхнього скіпажу якраз прийшла ота злагодженість, про яку Василь Булавка мріяв на початку жнив. Аж шкода, що це вже останні заціпки. Він окинув поглядом вузьку смужку нескошеної пшениці «Три-чотири бункери ще буде», — подумки прикинув. — А, значить, і п'ята зірочка...

Торішнього результату — зібрати вісім тисяч центнерів зерна — Василю Булавці повторити не вдалося. Причин кілька; серед них і та, що товариші його зі збирально-транспортного загону № 2 мали тепер набагато щільніші, стабільніші показники.

Він пригадав, як по завершенні жнив-82 на районному

РЕКОРДУ БУТИ

ХАРАКТЕР

святі врожаю стояв поруч з Андрієм Трюханом — відомим на всю республіку комбайнером радгоспу «П'ятихатський». Іх — переможців змагання — тоді тепло вітали, бажали нових успіхів. Хотів поговорити з Андрієм Андрійовичем після урочистої церемонії, але посоромився. Знатного механізатора оточили колеги з усіх господарств району, здебільшого цікавилися, чи мріє він повторити свій майже фантастичний рекорд 1979 року — 24 тисячі центнерів зерна. «А я зумів би?» — несподівано майнула думка. І аж зашарівся від неї. «Де там! Трюхан, можна сказати, талант. Є у нього той стержень — працює вогніть, розуміння землі і техніки, — на якому все ремесло хліборобське тримається...»

Не думав, не гадав Василь, що й його, наймолодшого комбайнера колгоспу, через кілька днів на загальних зборах механізаторів охарактеризують одним-єдиним, але таким містким словом — «талант!» І не хто-не-

будь, а Микола Іванович Рябокобила — один із найдосвідченіших механізаторів колгоспу, його наставник.

Чотири роки працював Василь у нього помічником. І торік збривався, але несподівано для всіх Микола Іванович заперечив: — Досить тобі, Василю, в підручних хитростях. Сідай сам за штурвал.

І він погодився, хоч і не без вагань. Та даремно сумнівався: вибороз перше місце в господарстві.

Цьогорічні жнива далися важче. Траплялися й поломки, і ділянки дівтавалися набекладніші — з високорослими, полеглими хлібами. Але нічого — справився.

... Усе зібрано, — Василю Удимцю ввів його із задуми. — Тепер і обжинки можна справляти, — усміхаючись, показав у дальнину: скрізь жовтіла стерня. — Поїхали на стан, — запропонував.

— Ти їдь. Я пшні пройдуся... Він ще дозго стояв край по-

КОМЕНТАР ПЕРШОГО СЕКРЕТАРЯ ПЕТРІВСЬКОГО РАЙКОМУ ЛКСМ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА ГАНЖИ

— Цьогорічні жнива для нас були особливими. І тому, що молодь у них брала найактивнішу за останні роки участь — жинували понад 1000 юнаків і дівчат, 20 комбайнових, 27 тракторних і 32 автомобільних комсомольсько-молодіжних екіпажів, — і тому, що проходило хлібозбирання за несприятливих погодних умов.

Райком комсомолу заздалегідь накреслив ряд заходів, спрямованих на те, щоб кожен учасник збиральної кампанії працював високопродуктивно. Комсомольський оперативний штаб жнив-83, а до його складу ввійшли працівники райкому, спеціалісти сільського господарства, ідеологічні активісти, головну увагу приділив організації соціалістичного змагання. Було оголошено районний конкурс на кращий комсомольсько-молодіжний комбайновий скіпаж. Молодого комбайнера-лауреата буде нагороджено пам'ятним кубком і туристичною путівкою. Поки що претендентів кілька, і серед них — торішні переможці жнив Вален-

тин Чорнопольський з радгоспу «Петрівський» і Василь Булавка з колгоспу «Росія».

До речі, про жнива в колгоспі «Росія». Провели їх комсомольці, як кажуть, на одному диханні. Ось де знадобилися їм організованість і висока дисциплінованість, завзяття і хліборобська імлітлівість! Немала заслуга в тому, що кампанія пройшла на високому рівні, секретаря комітету комсомолу господарства Івана Стеця та очолюваного ним комітету. Активно боровся із втратами зерна, простоями, іншими провами недисциплінованості штаб «Комсомольського прожектора» колгоспу, тимчасові пости, що діяли на основних ділянках робіт.

Усе це й дозволило жнивцям «Росії», половинна з яких — комсомольці, оперативно і високоякісно завершити збиральні роботи.

Матеріали підготували спецкори «Молодого комунара» М. ЧЕРНЕНКО і В. ГРИБ (фото).

ля. Про що думав у ту мить? Можливо, про те, що батькові Андрію Анентійовичу треба допомогти ремонтувати бурякозбиральний комбайн (він уже чверть віку механізатором працює), що з доп'якми обов'язково слід піти на річку — діє ж бо які стоять спокотні, та й обцяв же... А може, мріяв? Про свій майбутній жнивний рекорд.

В обласному державному архіві відкрилася присвячена Другому з'їздові РСДРП вітрина, документи якої розповідають про підготовку першої російської революції 1905 року на Єлисаветградщині.

Вітрина «РСДРП на Єлисаветградщині» відкривається документом, датованим 1898 роком. Це копії справ прокурора Одеської судової палати, який діяв у Єлисаветградському повіті: «Дізнання про Єлисаветградський гурток «Південно-російський союз робітників». Уже у 1902 році була спроба організувати комітет і підпільну друкарню для випуску листівок та іншої політичної літератури. Про це писала ленінська «Некрас» 15 серпня: «... Влітку 1902 року перша серйозна спроба створити міцну організацію увінчалась повним успіхом...»

ДО 80-РІЧЧЯ ДРУГОГО З'ЇЗДУ РСДРП

Документальна вітрина

1903 рік представлений повідомленням преси про те, що в місті Єлисаветграді прямо на очах самої пристава Падейського були розкриті прокламації Єлисаветградського комітету РСДРП «До робітників заводу Яскувського». В цих прокламаціях комітет закликав робітників до страйку, вимагаючи у хазяїв заводу скорочення робочого дня, збільшення заробітної плати, відміни штрафів... Прокламації розповсюдили робітники, але хто саме — поліції з'ясувати не вдалося.

Революція у Росії назрівала, тому царський уряд видає «обов'язкову постанову», надруковану у буржуазній газеті «Ведомості» 5 серпня 1903 року, про нагляд за робітниками промислових і будівельних артілей. Не допустити серед робітників «поширення шкідливої і усякого роду літератури, що порушує громадський спокій...» — ось чого прагнув уряд. Копія постанови представлена на документальній вітрині.

Тут можна ознайомитися також із фотокопіями листівок Єлисаветградської організації РСДРП, які були поширені під час революції 1905 року. Наприклад, листівка «До всіх!» закликала: «Товариші робітники! Ми приймаємо виклик нашого найдовішого ворога! Організуйтеся, готуйтеся до бою! Брати-солдати, ваш шлях простий і ясний, ідіть у ряди народу-борця, ідіть слашним шляхом потьмкінців і севастопольців!»

На вітрині представлений спогади учасника революційних подій 1905—1906 рр. Чумаченка про приїзд революціонерки Р. С. Землячки у 1904 році за завданням В. І. Леніна для організації нового комітету РСДРП, оскільки розсунула у червні 1902 року Єлисаветградська група РСДРП була розгромлена у липні наступного року поліцією.

Документальна вітрина ексонує фото будівлі по вулиці Тімірязєва, яку у 1903—1906 рр. знаходилась явочна квартира Єлисаветградської організації РСДРП, план двору будівлі, де місцями підпільна друкарня. Багато інших цікавих матеріалів.

О. БІЛАШ.

м. Кіровоград.

Живий

матросовець

Знайомлячи читачів із літописом Великої Вітчизняної війни братнього радянського народу, газета в парисі «Живий матросовець» розповіла про одного з трьох солдат, які повторили подвиг Олександра Матросова, залишилися живими. Ім'я героя — Володимир Майборський. Автор нарису

Георгі Казанджієв, який листується з ним, встановив, що тяжко пораненого Володимира Петровича після тривалого лікування відправили до рідного села, де він з листа командира полку дізнався, що Указом Президії Верховної Ради СРСР від 21 березня 1945 року йому присвоєно звання Героя Радянського Союзу посмертно.

«Після війни, — пише Георгі Казанджієв, — Володимир Петрович Майборський живе в Білогор-

ському районі Хмельницької області. Працював у місцевому колгоспі, а згодом — головою виконкому сільської Ради. Нині Герой Радянського Союзу В. П. Майборський — пенсіонер. Ному 72 роки.

Гордість робітнича

Начальник інструментального цеху Толбухівського заводу високовольтної апаратури Нікола Ніколов переконаний у тому, що без ентузіазму немає хорошої роботи. Він називає імена молодих робітників (всі вони мають середню спеціальну освіту), котрим успішно працювати допомагає палежна технічна підготовка та гаряче прагнення виборювати першість у змаганні. Це Йордан Даскалев, Стоян Жецев, Дончо Михайлов, Стефан Іванов.

РУКУ, РОВЕСНИКУ

Побувавши не так давно на Олександрійському електромеханічному заводі, Нікола Ніколов високо оцінив його інструментальне господарство. Заповнений передовий досвід глибоко зацікавив молодих болгарських робітників. Він кличе їх до нових творчих пошуків, вдосконалення майстерності.

За матеріалами окружної газети «Добруджанска трибуна».

Сад радощів земних

Лист до редакції

Мені шістнадцять. У вересні минулого року познайомилася з хлопцем, дружба з яким згодом переросла у кохання. Мені було з ним дуже весело. Коли ми через дрібниці посварилися, я дуже переживала. Потім помирилися, дружили й теж. Але раптом я дізналася, що він відвідує секту боголюбів. Що робити? Як же можна будувати сім'ю, коли хлопець вчащає в таку секту? Що треба для того, щоб він взагалі перестав туди ходити? Одна подруга порадилася мені просто порвати з коханим, на що я не можу зважитися; редакціє, порадь як мені бути...

Олена Г.

ЛИСТ ІЗ РЕДАКЦІЇ

Шановна Олено! Твій лист узявся схожим на айсберг, лише невелика частина якого знаходиться над водою, про розміри ж підводної частини тільки здогадуватися. Інакше кажучи, твоя позиція зрозуміла, а про твого друга майже нічого не відомо. Тож, вибачай, якщо наші здогади щодо нього і перспективи ваших взаємин гріштимуть деякою теоретизацією.

Як можна зрозуміти з листа, хлопець причетний до діяльності якоїсь релігійної громади. Згідно з конституційно закріпленим принципом свободи совісті кожен громадянин нашої країни має право сповідати будь-яку релігію чи не сповідати ніякої. Таким чином, немає нічого кримінального у відвідуванні ним товаришів секти, коли вона функціонує в рамках законодавства про релігійні культу. Проте це не означає, що вже можна відігнати геть занепокоєння долею друга. Бо яка б релігійна течія його не підхопила, для всіх їх характерне ілюзорне світосприйняття, тобто віра в те, чого не існує. Пріміром, прихильники адевістизму аж тричі (21 березня 1843 року, 21 березня та 22 жовтня 1844 року) готувалися до другого пришествя Ісуса Христа на землю. Минуло вже більше ста років, а ніхто так і не бачив бога.

Не тільки у колі однодумців проповідувалися схожі на ці антиматеріалістичні ідеї. Християнські вісничі часом випускали їх «на волю» — вдаючись до екскурсу в історію і побачимо, що виходило з того. «Віспа як любов — обминає небагатьох», — гірко жартували сучасники з приводу страшної недуги, що лютувала по всій планеті аж до початку двадцятого століття. Але ще 1796 року хвороба обминула хлопчика, котрому ваів шойно винайдену вакцину англійський лікар Е. Дженнер. Рукою було подати до порятунку, та церковники розглянули вихід до нього на довіри, перешкоджаючи масовій вакцинації. Віспа, говорили вони, милосердний дар провидіння, посланий бідному людству, і виризати цей дар із рук всемілостивого і всемогутнього творця — нещастиво...

Релігія служила галь-

мом не тільки суспільного прогресу, а й духовного розвитку людини, закликаючи її до відречення від усіх земних радощів, від боротьби за свою честь і гідність.

Якщо твій друг, Олено, згодився нести весь оцей багаж, то він буде зобов'язаний поділитися ним із кимось ще. За це йому обіцяють «райське життя на небі» духовні наставники. Він міг за їх підказкою посваритися з тобою зумисне, щоб переаірити, як ти до нього ставишся. Ти переживала, отже, не байдуха до нього, значить, не виключено, що зацікавився і його прихильністю до «боголюбів».

А що ж вони люблять іще, крім бога? Членам сектантських громад дозволено знати лише дім, роботу і молитви — ніяких кіно, концертів, театрів, танців. Скажеш — не тільки в розвагах щастя. Правильно. Поет М. Асєєв писав: «Что такое счастье? — Соучастие в добрых человеческих делах». Такот, віруючим сектантам ця співучастя фактично недоступна: їм заборонено брати участь у громадській роботі, у справах колективу.

Ти думаш про майбутнє сімейне життя, і це добре, що вже в шістнадцять років розмірковуєш про ці речі серйозно. Тож так само серйозно скажемо: спільна життя з віруючим — нелегке випробування. У цього ричному шостому номері журналу «Наука и религия» описано такий випадок: відвідини жінкою молитозних зборів закінчилися тим, що вона стала примушувати чоловіка побити її: лише так, моляв, можна вигнати диявола...

Зваж, Олено: чи багато у замороченій аналогічними турботами голові знайдеться місця для думок про близьких людей, про допомогу їм?

Втім, зачехай: а може, то твій друг потребує допомоги? Може, в секту його призела не віра в бога, а бажання потамувати завданій кимось біль? А члени релігійних громад, старіючись заспокоїти ображених, радять звернутися до бога — допоможе, моляв. Часто намагаються принамити людей до свого товариства підкреслюванням притаманних нібито лише віруючим позитивних якостей: чужого не беремо, не п'ємо... Та це не завжди так. Віруючий Ф. Горький із Кіровоградського району ачив свою дочку брати на заводі те, що погано лежить. Успієреч божим заповідям не цурається спиртного.

С. Рибак із того ж району. Можливо, твій друг не вміє бачити привабливе в реальному житті. То простягни другу руку і приведи у сад радощів земних: порадь почитати розумну книжку, познайом із цікавими людьми, допоможи зайнятися корисною справою, попроси приятелів стати уважнішими до нього і сама будь такою. І ще — постарайся, щоб не тільки тобі з ним, а й йому з тобою було весело — химери не навідується до життєродісних людей.

Н. ДАНИЛЕНКО.

Хочу бути будівельником, як тато...

Фотостуд В. ГРИБА.

СІМ'Я: ПРОБЛЕМИ І СУДЖЕННЯ

ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА

Дані по району	Всього шлюбів	Кількість розлучень	Народилося дітей
1977 рік	435	122	550
1978 рік	459	126	582
1979 рік	477	140	598
1980 рік	354	130	518
1981 рік	392	114	535
1982 рік	393	104	531

Перше півріччя 1983 року

178 68 273

Наведені вище статистичні дані редакція взяла у Нозоміргородському районному відділі загсу. Вони певною мірою відображають демографічну обстановку у цьому сільському районі нашої області. Прокоментувати цифри ми попросили викладача Кіровоградського державного педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна кандидата філософських наук Ю. П. Сурміна.

— Юрію Петровичу, що найперше впадає в око при знайомстві з цією статистикою?

— Тенденція до зменшення кількості розлучень і отже, зміцнення сім'ї. Чим це пояснити? Процес багатofакторний. Тут даються взнаки заходи партії та уряду по зміцненню сім'ї, здійсненню настанов XXVI з'їзду КПРС щодо вдосконалення демографічної політики в нашій країні. Я хочу торкнутися цієї проблеми з іншого, «внутрішнього», так би мовити, боку.

Скажу про вклад кожного з молодят у роботу по домашньому господарству. Завдяки нашій пресі, радію й телебаченню у багатьох з нас сформувалося враження, що чоловік і жінка повинні брати в цьому однакову участь. Чи правильно це? Ні. Розподіл обов'язків по дому повинен бути ситуаційним, тобто таким, що залежить від конкретного становища в сім'ї, від участі кожного її члена у суспільному виробництві.

Для прикладу наведу таку ситуацію: чоловік зайнятий більше від жінки. В такому випадку участь дружини в домашньому господарстві повинна бути більшою. Треба сказати, що нині все частіше в молодих сім'ях виникає протилежна ситуація: жінка-керівник чи жінка-доярка зайнята на виробництві більше від чоловіка. Має вичу зарплату. Тут чоловік, безперечно, повинен брати на себе частину її обов'язків по дому.

Звичайно, все це має відбуватися в обстановці взаємної доброзичливості, інакше може виникнути конфлікт. На мою думку, статистичні дані, які ми розглядаємо, свідчать про те, що наші молоді подружжя поступово завоюють цю складну науку.

— І все ж кількість розлучень залишається досить значною. Що, на вашу думку, слід зробити для її оптимізації?

— Треба й надалі посилювати увагу до потреб молоді сім'ї. Розумію під цим забезпечення житлом, поліпшення роботи закладів побутового обслуговування, і в першу чергу на селі. Не останнє місце відводиться й створенню на кожному підприємстві доброзичливої обстановки для працюючих жінок, котрі мають маленьких дітей. Адже діти часто хворіють, потребують постійного догляду тощо. Або, наприклад, таке питання, як змінність чоловіка й жінки на виробництві. Адміністрація не завжди йде на те, щоб вони, скажімо, могли постійно працювати на різних змінах, а в одну...

— Як я зрозумів із вашої розмови, демографічна обстановка в Нозоміргородському районі, як і в інших із розглянутих вами, мало чим відрізняється від тієї, що склалася в області в цілому!

— Так. Скажімо, такий факт: торік уперше за останні роки на Кіровоградщині спостерігалася

З ПОШТИ КЛУБУ МОЛОДОЇ СІМ'Ї

Листи невідомій дівчині

Недавно я прочитала в газеті лист невідомої дівчини, що надійшов до «Клубу молоді сім'ї». Мені захотілося поділитися думками з цією дівчиною і її подругою. І хочеться застерігти обох від поспішних висновків. Не всі хлопці такі, як ви вважаєте!

З повагою
Світлана Д.
с. Олександрія.

Замислювався над листом з Олександрії, опуб-

лікованим під рубрикою «А як думаєте ви?». Жаль, що наші хлопці ніяк не навчаються цініти дівочу скромність, доброту, чесність, вірність. Чи як зможе та подруга, який всі ці риси невластиві, стати в майбутньому вірною коханою, дружиною? Другим на все життя, доброю матір'ю для своїх дітей? Адже любов — це цабатато серйозніше, ніж апається деяким молодим людям. Звичайно, якщо підуть про справжню любов.

Олександр С.
м. Кіровоград.

НА РОДИННУ РАДУ

Свій і чужий розум

Відшуміло весілля з поздоровленнями, бажаннями. Народилася нова сім'я. Ще як на рушниках ставали, то здався він молодятам початком життя — світлого, красивого. Переплітаються на рушниках червоні й чорні кольори — отак і простують обіруч любов з турботою, бо в житті всяке трапляється.

Добре, коли юнак і дівчина, вступаючи в шлюб, морально підготовлені до спільного життя, якщо вони по-справжньому кохають. Тоді у них в сім'ї — взаєморозуміння і повага.

Прикро, коли деякі молоді, тільки побравшись, уже й розлучаються. Ледь-ледь згадують, згадає полу-м'я їхніх почуттів.

У подружжя К. майже з перших днів точилася вперта боротьба за лідерство в сім'ї. А збоку ще й друзі (котрі вже мають певний сімейний досвід), а іноді й батьки, тлумачать, слідє він (або вона) тоби на голову — пропаде! І почалося... А закінчилося розлученням.

Молода сім'я Ш. жила разом із чоловіковими батьками, все ніби у них залягало, росли маленького сина. Та ось унаслідок нещасного випадку померла свекруха. Здається, сім'я повинна була змінитися, бо горе завжди зближує людей. Та тут з'являється тесть і вирішує все по-своєму: «Годі дочці витягувати жилу тим хазяїством, забери її з невольям». І-це одразу після похорону Дивуюсь Ніні Ш. Як вона могла відразу погодитися з матір'ю? Залишити близьких людей у найтяжчі хвилини їхнього життя?

Покінчити, вражений саме серце, чоловік пішав за тисячі кілометрів. Та згодом Ніна Ш., обміркувавши своє становище, не вжившись зі своїми батьками, розшукала чоловіка й переїхала до нього. Микола вибачив дружині все. Але скільки він пережив з її вини...

Цілком природно, що молоді радяться зі своїми батьками, поважачи їх погляди, зважаючи на їхній сімейний досвід. Але, як то кажуть, і свій розум треба мати, не забувати, що насамперед чоловік і дружина двох повинні підтримувати своє сімейне вогнище, діяти радісі й турботи навпіл. Зате коли через усі випробування молоде подружжя пройде з честю — щастям стелитиметься їм шлюбний рушник.

Л. КРАМАРЕНКО.
м. Кіровоград.

У дитячому комбінаті № 7/50 «Казка» виробни чо го об'єднан ня по сівална «Черво на з і р к а» «Старти надій» стали традиційн ими.

В ігрових конкурсах а х сил ь н и х, спр и т н и х, шв и д к и х, см і л и в и х і винахід л и в и х беруть участь діти 5—6 років. На недавн іх фінальн их змаганн ях переможц я м и стали М и к о л к а В е с е л о в, І р и н к а В а р е н и к, С а ш к о Ф у н с т а Н а т а л і н а П о л і ш у к. І м бу л и вруче н і спеціалн і призи.

На знімку: під час забігу дошкільнят. Фото О. Лонарева.

ФУТБОЛ

«ОКЕАН»— «ЗІРКА»—0:0

Зовсім недавно обидва колективи зустрілися в Кіровограді. Тоді гості перемогли — 1:0. Тому зрозуміло було прагнення наших земляків до реваншу. До перерви кіровоградці не використали два сприятливі моменти для взяття воріт суперників.

Після відпочинку наші футболісти продовжують володіти ініціативою, але цього виявилось замало для перемоги. Матч закінчився нульовою нічиєю. «Зірка» виступала в такому складі: Б. Філатов, В. Самофалов, О. Смищенко, С. Кучеренко, С. Улицький, В. Димов, Ю. Ковальов, І. Різниченко (І. Черненко), С. Мурадян (О. Іванов), В. Петрик, Е. Денисенко (С. Ралученко).

Інші матчі тридцятої туру закінчилися так: «Новатор» — «Нива» Вж. — 1:0; «Шахтар» — «Спартак» — 0:2; «Стахановець» — «Поділля» — 2:0; «Закарпаття» — «Кривбас» — 0:0; «Прикарпаття» — «Металург» — 2:0; «Буковина» — «Колос» — 4:2; «Атлантика» — СКА К. — 1:0; «Суднобудівник» — «Авангард» — 3:1; СКА Одеса — «Торпедо» — 1:0; «Кристал» — «Нива» Брж. — 1:0; «Фрунзенець» — «Маяк» — 0:1.

Турнірну таблицю очолюють арміїці Одеси, у яких 41 очко. По 38 очок мають одразу три колективи — СКА К., «Колос» і «Кривбас» (кількі пропели на одну гру менше).

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ТОРГІВЛІ

Комсомольсько-молодіжна секція універсального торговельного об'єднання «Кіровоград», у якій працює Марина ЧОРНА, носить ім'я XVIII з'їзду ВЛКСМ.

Підтверджують репутацію правофангових дівчата і сьогодні: комсомольсько-молодіжна секція успішно виконала план товарообігу за другий квартал нинішнього року.

Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

Поява «сталевих машин, де дихає інтеграл», вже розуміється не в переносному смислі, про що писав О. Блок, а в прямому. В транспорті без водіїв, установах без службовців не бачимо чуда. Існує шахіст-комп'ютер, у Новгороді ліе цех-автомат, створений кнївськими вченими. Електроніка впевнено входить у побутові, соціальні, інші сфери діяльності людини не тільки як помічник, але часом й учитель. Так вважають молоді вчені Інституту кібернетики імєні В. М. Глушкова АН УРСР, об'єднані тут у комсомольські творчі наукові колективи. Ця прогресивна форма організації праці допомогла молоді швидко завоювати авторитет, знайти свій науковий почерк.

як наш, індивідуальна творчість розвинута сильніше, ніж у вченого-«кодиночки», — говорить Наталія Соболева, науковий співробітник відділу, який очолює професор Ю. В. Капітонова. — Парадоксу тут немає. Досвід роботи КТНК довів, що саме в них учорашний випускник вузу не просто адаптується в досить короткий строк, а й швидко проявляє свої здібності. Наприклад, у галузі створення штучного інтелекту багато чого добився Олександр Жежерун. Порівняно недавно він мав про кібернетику поняття суто теоретичне, а нині — кандидат наук. Своєрідний інформаційно-довідковий

текст, і допоможе розібратись у ході рішення.

— Вагомим є також економічний ефект від роботи КТНК, — вступає в розмову Ірина Крижановська. — Якщо система автоматизованого проектування, підвищивши продуктивність праці в десятки разів, не тільки зробила програму більш надійною і правильною, то своєрідний еталон для промислового виготовлення програм, над завершенням створення якого працюють усі три КТНК, ще більше здешевить застосування ЕОМ.

Все це молоді вчені роблять крім основної роботи. Як вони встигають? Насамперед, резерв у взаємному «обслуговуванні». Теоретики можуть, наприклад, з допомогою групи «Проект» створювати надійні електронні схеми, перевіряючи свої наукові припущення і докази на машинах, так би мовити, в реальній дії. При цьому продуктивність праці програміста зростає в 30 разів, а проектувальника — в 10, значно поліпшується якість рішень.

... Людина щодня навчає машину, збагачує її своїми задумками. Машина пропонує вчителю свої рішення і варіанти. Словом, йде звичайний процес співробітництва. Саме діалог «людина — комп'ютер» і нашостворення молодих учених з Інституту кібернетики на думку користувачів це взаємозбагачення в своїй роботі. З'явилось багато молодих обдарованих, тих, хто «вдуває» живий дух в інтеграл, веде продуктивний діалог з автоматом.

В. ЧЕРНИШУК, кор. ПАТАУ.

„Де дихає інтеграл“

...Ім відразу довірили брати участь у розробці принципово нової обчислювальної машини — «суперкомп'ютера». Кожен з трьох колективів, в які об'єднана молодь, працював дуже відповідально. Адже етапи створення мікропроцесорних машин взаємозв'язані. Від рівня штучного інтелекту, над конструюванням якого працює колектив Олександра Жежеруна і Тетяни Шевелюк, залежить можливість побудови нових структур техніки на перспективних обчислювальних машинах. У свою чергу результати роботи групи Сергія Крата і Сергія Горлача позначаються на успіху третього колективу — Ірини Крижановської і Тетяни Алістратової, який веде пошук найефективніших систем ав-

томатизованого проектування. Їх моделювання в свою чергу є основою для вдосконалення машинного інтелекту...

— Здавалось б, коло замкнулось? — говорить С. Горлач. — Але в тому й справа, що завдяки співдружності всіх трьох КТНК кожна група не стоїть на місці, а ніби піднімається по спіралі на щабель вище.

Наприклад, у спільній роботі по створенню «суперкомп'ютера», проектувальники знайшли відмінне вирішення цілих блоків майбутнього пристрою. Друга група, використовуючи штучний інтелект, довела, що воно вдале. Така взаємоперевірка виключає помилкові вирішення, допомагає в дослідженнях.

— У такому колективі,

центр розробки і впровадження у нашому інституті Володимир Парницький. Його машина здатна не тільки змиць знаходити потрібну інформацію, а й подавати її системно за обумовленими людиною умовами. Це свого роду архів, тільки електронний, розміром з енциклопедичний том.

До речі, сама Наталія працює над темою не менш цікавою і корисною.

— Це «електронна книга», — розповідає Соболева. — На крихітних кристалах можна записати текст словників, підручників, журналів. Вона не тільки економить час і звільняє людину від рутинної роботи, а й безпомилково контролює знання. ЕОМ і перевірить, і повторить

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

Підтримали москвичів і лєнінградців

Відмінними успіхами у праці зустрічають своє професійне свято працівники універсального магазину «Ювілейний» м. Знамянки. З початку року щомісяця продавці магазину виконують план товарообігу — на 105—110 відсотків.

Бездоганна викладка товарів, приваблива реклама змушують відвідувачів зупинитись біля прилавків, за якими трудяться комсомольсько-молодіжний колектив. Уважно, доброзичливо обслуговують покупців молоді продавці.

Стабільній роботі колективу сприяє чітко організоване соціалістичне змагання між відділами магазину, окремими продавцями. Комсоморгом у КММ Олена Вацшина. Вдруге дівчата обирають її своїм патронком. Комсомольський активіст (Олена — член ревізійної комісії міськком-

му комсомолу), фахівець високої кваліфікації, вона вмє організувати колег на хорошу працю.

У нинішній екарт та пропозицій — одні подяки. «Спасибі вам за працю, дівчата! Умги трудитесь так, як ви — це містентро!» — такий запис залишила в книжечку недавно. Тому-то з «Ювілейного» відно який відвідувач виходить без покупки.

На недавніх комсомольських зборах члєни комсомольсько-молодіжного колективу вирішили підтримати ініціативу передових підприємств Москви і Лєнінграда — це ширше розгорнути соціалістичне змагання на честь 25-річчя руху за комуністичне становлення до праці.

А. МИЦІК, інструктор Знамянського міськкому комсомолу.

КІРОВОГРАДСЬКЕ ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 6 ПРИЙМАЄ УЧНІВ

на 1983—1984 навчальний рік

на такі спеціальності: токар, слюсар-ремонтник, слюсар-інструментальник,

слюсар-механік по радіоапаратурі,

електромонтер по експлуатації промислового устаткування,

електрозварник, касир-контролер ошдакас,

контролер ВТК; з освітою за 8 класів — токар-револьверник, слюсар механоскладальних робіт,

столяр-верстатник, слюсар-ремонтник. Учіням із середньою ос-

вітою і воїнам, звільненим з лав Радянської Армії, які вступають до училища на спеціальності: токар, електрозварник, електромонтер, слюсар-інструментальник, слюсар-ремонтник, водій тролєйбуса, — виплачують стипендію в розмірі 70—80 крб., відмінникам навчання — 90 крб на місяць.

Під час виробничої практики вони одержують стипендію і 33 проценти від заробленої суми.

Строк навчання — 7,5 місяця і 10 місяців.

Адреса училища: м. Кіровоград, вул. Декабристів, 26. Тел. 2-50-20, 2-35-31.

Зам. 67.

«Молодой комунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу: комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської мєлоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.